

אור הפרשה

י"ל ע"י מוסדות אור דוד בראשות הר"ג דניאל זר שליט"א

א' תשרי תשפ"ד • גליון 280 • ראש השנה

זמני שבת קודש

רבות	מוצאי שבת	רבות
תל אביב	18:52	19:51
ירושלים	18:50	19:53
חיפה	18:52	19:51

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות

ראש השנה

כיצד נזכה להחתם לשנה טובה ומבורכת? מהי העצה לזכות ביום הדין?

סגולה לשנה טובה

יום ראש השנה, כשמו כן הוא, 'ראש'. כפי שגוף האדם תלוי לגמרי בראשו, הראש משפיע על התנהגות הגוף כולו, כך 'ראש השנה' - הוא היום המכריע את גורל השנה כולה. אנו יודעים ומאמינים שכל מה שהיה מנת חלקנו בשנה החולפת, לטוב או למוטב, בטל ומבוטל עם שקיעת החמה וכניסתה של השנה החדשה. הקשיים, ההתמודדויות, הבעיות שהיו לנו - הכל מתנדף אל הרוח בסיימה של שנה, וגורל חדש, שונה, אחר - נגזר לשנה הבאה.

כי את כל מה שהיינו רוצים להשאיר מאחורינו בשנה הזו - אין כמונו מי שיוודע. נסינות ברוחניות, קשיים עם הילדים, מחלוקות במשפחה או בשכונה, בעיות בריאות מעיקות ומצוקות פרנסה מתמשכות. וזה הרגע להיפרד מהם, להיפרט מהם, לפתוח שנה חדשה ומוארת, שנת הצלחה ושמחה רציפה. אז איך עושים את זה? איך בימי ראש השנה מכריעים את הגורל לשנה שלמה?!

לפנינו גילוי שמיימי מדהים, אותו חשף המשגיח הגה"צ רבי אליהו לאפיאן זצ"ל: קבלה אחת, אפילו קטנה, אולם איכותית, והכי חשוב - שניתן לעמוד בה בעקביות, באופן רציף וקבוע. קבלה אחת, שיש בה אמירה: 'רבנו של עולם, אינני מושלם, ואני יודע את זה. אבל אני עושה צעד אחד לקראתך, ובצעד הזה אעמוד בכל הכח, במלוא התוקף. אני עושה עכשיו צעד ראשון, מוכיח שאני רוצה, תן לי שנה טובה להוכיח שאני יכול!'

'רבים ראו מסגולה זו ניסים ונפלאות!' - מתאר ר"א לאפיאן, וההסבר ברור: כי בראש השנה, כשהגורל מוכרע לשנה קדימה, מה שמוטל על היהודי הוא להוכיח 'זכאות', נו, מי מאיתנו יכול להוכיח זכאות... אבל גם קבלה אחת קטנה לשנה קדימה, קבלה אחת שאנו מחליטים לעמוד בה בגבורה ובכל מחיר, קבלה אחת ששלוות בה עוצמה רוחנית ועקביות נטולת פשרות, יש בה משום 'נימוק' ראוי לבקשה לקבל שנה טובה, כי הלא כדי לממש את הקבלה - אנו זקוקים לשנה טובה... (הרב אשר קובלסקי)

בתשובה, וכמו שאמר ר' אליעזר לתלמידיו שוב יום אחד לפני מיתתו, שכל יום תחזור בתשובה שמא מחר ימות, ונמצא כל ימיו בתשובה, וכמו שאמר שלמה המלך "בכל יום יהיו בגדיך לבנים ושמן על ראשך לא יחסר", אדם חי משנה לשנה, וכי יודע מה יקרה עמו בעתיד, אדם לא יודע מה עוד רגע, בודאי שאינו יודע מה יקרה עמו בשנה הקרובה. כך צריך להתעורר ולהתחזק, שרק יום זה לפניו, ולא להבהל איך יצליח לקיים את התורה כולה. כי זוהי רק עצת היצר להגדיל לו את הנסיון בדרך הדמיון.

ג. "כולכם" זה כח הציבור, כמסופר על אב שלפני מיתתו ציוה את בניו שיקחו חבילה של מקלות, עמד ושבר מקל מקל, חיבר וקשר את המקלות יחד ניסה וניסו גם הם לשבור ולא הצליחו. כך ביקש מהם אביהם, אם תהיו באחדות איש לא יוכל לשבור אתכם, וכך גם אומר לנו הקב"ה, אם תאהבו אחד את השני גם בשמים לא יקטרו עליכם, תהיו מאוחדים ואיש את רעהו יעזרו.

אנחנו אומרים בראש השנה: "וידע כל יצור כי אתה יצרתו, וידע כל פעול כי אתה פעלתו ויאמר כל אשר נשמה באפו ה' ישראל מלך ומלכותו בכל משלה", מתפללים אנו מבורא העולם שתגלה מלכותו וכולם יכירו במלכותו, כולם ישמרו שבת ולכולם תהיה יראת שמים. ואמר אחד מגדולי ישראל, מסכים אדם לקבל את ה' על כול העולמות כולם, על המדינות ועל האנשים על היקום כולו, אך רק את עצמו הוא שוכח.

ובזהר הקדוש כתוב, שבעלי דרגה אינם מתפללים על עצמם בראש השנה "הב הב", אלא על כבוד שמים, שכינתא בגלותא, אשר מאז החרבן היא בגלות. לכן צריכים להתפלל: אבא חזור אלינו, רוצים אנו את מלכותך, מכירים אנו בערכינו, ורוצים אנו את מלכותך, שידע כל יצור כי אתה יצרתו, וכל הנשמה תהלל י"ה. כמה צריך לבכות בראש השנה על הבנים והבנות שלנו הזרוקים כבהמות וחית השדה, איזה בית אין להם, תוהו ובוהו וחושך על פני עולם, אין אדם ואין צלם אנוש. כמה צריך לכאוב על בניו של הקב"ה שהתדרדרו לאפס מקום זה.

שנזכה לשנה טובה ומבורכת.

מתוך דרשתו השבועית של הר"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

מצאים אנו בערב ראש השנה, פחות מכ"ד שעות לפני יום הדין הגדול, אשר בו ישפט אדם, ונגזר על כל באי עולם, חיים או מות, יסורים או שקט, עוני או עושר, איכות חיים או להפך חלילה. וכל ענייני האדם למשך שנה שלמה ולמשך כל היממה ממש, הכל דנים באותו רגע אשר בו נסקרים כולם לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה, אשר אין לפניו כל מסתור, ואין אצלו כל סככה, ואין ויתורים מצד מידת הדין, אלא אם מקיים תשובה תפילה וצדקה, אשר רק להם יש את הכל להעביר את רוע הגזירה.

יש לנו יממה בלבד, לחטוף הרהורי תשובה, לקבל קבלות, תפילה מעומק הלב, להתעורר בסליחות, להוריד דמעות ולתת מעות. "מכסה פשעיו לא יצליח ומודה ועוזב ירוחם". תשובה היא עזיבת החטא, חרטה, קבלה לעתיד ולהתוודות את כל זה. מי שמסתיר חטאיו ומרמה את עצמו שהוא טוב ומטיב ואין לו מה לתקן, "לא יצליח", ולא רק שלא יצליח "הנני נשפט אותך על אמרך לא חטאתי", אם אדם מודה ועוזב את העבירות ירוחם, מי שמודה וממשיך במעשיו אין סליחה כמובן, על חטא שחטאנו לפניך בידיו פה, ורק אם מקבל על עצמו לתקן את החטא, אם לא בירכתי ברכת המזון, לשמור שבת ולהניח תפילין.

"ותשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזירה". תשובה - מודה ועוזב ירוחם, אין רחמים בלא תשובה. "האומר אחטא ויום הכיפורים מכפר אין יום הכיפורים מכפר". צריך אדם שיהא רץ לבית הכנסת מקירות הלב, יש לו ישיבה ומתפלל שם אין טוב מזה, בישיבות מרגישים את המשפט, ובפרט כשיש דרשה לפני ר"ה, ולפני התקיעות, כי אין אפשר בלי חיזוק, "אין מזרזין אלא למזרזין".

קראנו בתורה, בפרשת נצבים. "אתם ניצבים היום כולכם לפני ה' אלוהיכם". כתוב בספרים שיש כמה כללים שיכולים לעזור לאדם לעשות תשובה:

א. **אתם** אותיות אמת, מי יכול לעמוד בדיון אצל בורא העולם, רק מי שהוא אדם אמיתי, שהוא מודה בחטאו, ויודע שהוא לא בסדר, רק באופן זה יוכל לעמוד בדיון, כי יודע את חטאו ורוצה לשוב, ואין לו עזות פנים לומר אין בי עוון, לא די שכל השנה חוטא עוד חושב ושלוח בלבבו.

ב. "היום" אותה רוצה לעשות תשובה, עליך לדעת כי יש לך רק את הרגעים האלה, אין לך עתיד אחר לשוב

ההקדשה השבועית

הוציאם הם אנוס להקדיש

אלוהי עולם יצור המופת

להאזרחתם או לע"י קהילתם

התקשרו עכשיו: 05-04-000-000

לימינו
ידון היה בת הדס
יוסי בן הלן
דייחה בת חוה

לשנים
בנימין בן חסיה
אלדד בן חוה
ספיר בת עליזה
ליך בת עליזה

לחובלתי
אסף בן חיה
רוני בן דיה
אלדד בן עונה
אלדד בן יודנה

לעילוי נשמות
שלמה בן יצחק
סילנית בת חנה
חן בן חיה
שמעון בן יולנה
יואב בן חנה

סיפור לשבת

הרב צבי נקר

כוחה של מילה טובה

הכיסא. "אני דווקא כן זוכרת", מלמלתי בהלם מוחלט, "את נעמה".

"כן, למדתי אצלך מעט זמן ואח"כ העביר אותי אבא לפנימייה. אבא שלי הסביר לי שבבית לא אוכל לגדול כמו שצריך. לעולם לא אשכח איך היית הראשונה שהתייחסת אלי כאל בן אדם, שהחמאת לי, שחיפשת בנרות אחר כל בדל של הצלחה ועשית ממנו מטעמים של ממש, הגדלת וניפחת הארת ואהבת".

היא השתקקה לרגע והלכה לחדר השני והביאה משם ניילונים שקופה והגישה לי. נטלתי את הניילונים ופתחתי לאיטי, המון פתקים היו שם, קטנים, מהוהים, והפתקים שאני כתבתי לה. "את הפתקים הללו לקחתי איתי, וגם את כל מה שאמרת לי לא האמנתי שפעם יצא ממני משהו, אך אחרי חודשים אתך התחלתי להאמין ולהשקיע".

כל אותה עת שדיברה הסתכלתי עליה ולא שבעתי מלראותה, מלאת מרץ וחיוניות, כדרוש למנהלת בית יהודי למופת. איה העיניים הכבויות, והמבט הרדוף? נגזר ואיננו. "בעלי לומד בכולל, יש לי שלושה בנים שלומדים בת"ת, ואני עובדת וב"ה משתכרת. את, המורה, הוצאת אותי מהבוקר, ובזכותך ב"ה התחלתי ללכת. בזכותך המורה, אני היום כאן ולא היכן שנמצאים כמה מאחיי".

נפרדנו וליבי עמוס מחשבות, מה שנחשב כבעיטה גדולה, התברר כהתקדמות ענקית, והזרע שחשבתי שאבד התחיל לעבד את עצמו, לקבל צורה חדשה, והיום הוא עץ פורח שמכה שורשים. אכן, כמה פעמים אנו אומרים "אין טעם להשקיע בילד הזה, הוא לא מעריך ולא מבין". אנו רוצים לראות את פירות ההשקעה מיד אך עלינו לזכור כי ההשקעה היא כמו להנביט זרע ולפעמים לוקח חודשים ואף שנים עד שיצמח, אך שום השקעה, דישון, חיוך או מילה טובה לא הולכים לאיבוד".

לסיפורים מרתקים נוספים של הרב צבי נקר
בנסו לאתר 'שיבת אור דוד'

לדעתה, הרבית לתת לה תפקידים, לא עבר יום שלא הקדשתי מחשבה לנעמה.

אומרים שאפילו פרח מגיב לגלי חיבה, אולם נעמה לא הראתה שום סימן. אותה ישיבה ומבט מנוכר בעיניים. לאחר חנוכה היא לא הגיעה לכיתה, נראה לי שמתחילת השנה היא לא החסירה יום. מהמחנכות של שנים קודמות הבנתי, שמדובר בהישג יוצא דופן היות ובשנה שעברה כמעט לא קרה, שהיא הגיעה יומיים רצופים. שאלתי את בנות הכיתה, "מישהי יודעת מה קרה לנעמה?" לא היתה תשובה.

אחצה'צ התקשרתי לביתה, אביה ענה. "את המורה מיירי? דווקא מורה טובה, ככה נעמה אמרה לי. התייעצתי עם הרב שאמר לי כי פנימייה עדיפה לה והיא נסעה לירושלים. ה' יעזור ששם יהיה לה טוב".

השיחה הסתיימה. נעמה נסעה מבלי לומר שלום ולהיפרד. הרגשתי כאילו מישהו סטר לי בכל כוחו. בט"ו בשבט שמעתי הרצאה על שהאדם עץ השדה, לפעמים משקיעים, משקים ולא רואים את היבול, הוא הסביר שעלינו לזכור שה' רוצה את המאמץ והתוצאה בידיו". השנים חלפו והם היוו עבורי הרופא הטוב ביותר.

"היא הגיעה מאוחר לכיתה, נגררה לעבר השולחן האחרון והתפרסה על כולו..."

15 שנה לאחר שהתחלתי את עבודתי עברנו דירה לפרויקט קטן. חיפשתי מטפלת לבני הקטן ושמעתי על מטפלת נהדרת באזור, שוחחתי עמה בטלפון והיא הסכימה לקבל את בני. הביקור ביום הראשון היה מהיר, נתתי לה הוראות ומיהרתי למקום עבודתי החדש. בימים הבאים היו בנותיי מביאות ולוקחות את התינוק. פעם אחת כשבאתי לקחת את בני היא שאלה אותי: "אפשר לעכב אותך לרגע?" הנהנתי בהסכמה.

"נדמה לי שאנחנו מכירות לא מהיום, את לא המורה מיירי?"

"אני כן, חייכתי, "מי את?"

"את לא זוכרת אותי בוודאי, הייתי תלמידה שלך באחת השנים הראשונות". מיהרתי לצנוח על

להלן סיפור המעובד מתוך 'ניצוצות', ויש בו כדי ללמדנו מהי כוחה של מילה טובה ועד כמה אין אנו יכולים לאמוד אפילו מעשה קטן. להלן הסיפור מפי בעלת המעשה:

היתה זו שנות השניה בחינוך. החינוך בכיתה ו' היה עבורי שליחות קודש. בתחילת היכרותי עם הבנות הבטחתי להן שמבחינתי כל אחת יכולה להתחיל דף חלק, והשנה היתה ב"ה מוצלחת. בנות רבות מצאו את עצמן מתקדמות ועולות על 'דרך המלך'.

גם השנה רציתי לעשות זאת, אבל הרגשתי שאני חייבת לברר משהו בקשר לתלמידה בשם נעמה. היא הגיעה מאוחר לכיתה, בגדיה מקומטים, ועל חולצתה התנוסס כתם. היא נגררה לעבר השולחן האחרון והתפרסה על כולו. אחר הצהריים התקשרתי נסערת למחנכת של שנה שעברה שדיווחה:

נעמה הגיעה מרקע קשה מאוד - בביתם 11 ילדים, כמה מאחיה 'מפארים' את 'ברזלי הרחוב', כל יום שהיא מגיעה לביתם ס' זו ברכה בפני עצמה. כשניסיתי להתקשר לאביה - הלה לא הבין לשם מה התקשרתי. בתחילה עוד ניסיתי להתקרב ולעזור לה - אבל מהר מאוד התייאשתי, היא התייחסה לכל ניסיון התקרבות שלי בחשדנות גלויה. נעמה ילדה שקטה, טוב לה לבד בספסל האחרון, משם היא יכולה לעשות מה שתראה.

מיהרתי לסיים את השיחה, כשדמעות זולגות מעיני. "היא לא תשב בכיתה שלי כבול עץ, בשום פנים ואופן" אמרתי לעצמי.

כבר למחרת ביקשתי ממנה שתלך למזכירות להביא שכפולים, תפקיד שכל בת אחרת ששה למלא. בתחילה היא הביטה סביבה בהשתאות, כאילו חיפשה את נעמה השניה וכשהבינה שהתכוונתי אליה החזירה מבט תוהה ונבוך. בסופו של דבר קמה בכבדות ויצאה מהכיתה כשהביאה את השכפולים החמאתי לה על זריזותה, היא הביטה בי ושמחה לחזור לספסל האחרון.

ההמשך היה קשה עוד יותר, מדי פעם שיגרתי לה פתקים קטנים. "השתדלת היום מאוד", או שמתי לב שאת יודעת לצייר". הייתי צריכה להתאמץ הרבה כדי ליצור פתקים כאלו. כשקישטנו את הקיר שאלתי

**רוצים להפיץ את העלון "אור הפרשה" באזור מגוריהם?
הצטרפו למפיצים וקבלו עלונים בכל שבוע לחלוקה!**

חייגו עכשיו:

03-61-50-203

*ההפצה הינה במחיר סמלי

פעמים ויתן לכל המסובים לסימן טוב.

יג. מנהג ישראל לאכול בשני הלילות של ראש השנה מיני פירות וירקות שיש בהם רמז לסימן טוב לכל ימות השנה, משום דסימנא מילתא היא. וכמו שאמרו בגמרא (הוריות יב. ובריתות ו), ומביאים: סלקא (תרד"א) ו"א עלי מנגולד אבל לא סלק אדום או עלים שלו). כרתי (לוף). תמר קרא (דלעת או קרע הדומה לדלורית). רוביא (שעועית ירוקה לוביא בערבית). רמון (לכתחילה צריך שיהיה מתוק או שימתקנו בדבש או בסוכר). ראש כבש (כדי שיוכיר גם זכות העקדה), ואם אין בשר חלק או אין באפשרותו להשיג, אז יכול לקחת ראש דג או ראש קישוא או כל אוכל אחר, תפוח בדבש או סוכר, ויש חלק מהעדות שמוסיפים עוד מיני מאכלים לסימנא טבא.

יד. נכון לנהוג לברך על פירות אלה לאחר נטילת ידיים וברכת המוציא ואכילת כזית פת, או לאחר ברכת המזון, כדי שלא יכנס בספק על ברכה אחרונה שלהם, וכשאוכלים בתוך הסעודה אין לברך האדמה על שום תבשיל של לוביא או דלעת ולא שהכל על ראש כבש. (ילק"י עמ' רנה)

טו. הנוהגים לאכול את הסימנים בין הקידוש לסעודה, לפני נטילת ידיים, צריכים לברך בורא פרי האדמה על כל הירקות שלפניהם, וברכה אחת פוסרת את כל הירקות. (חזון עובדיה עמ' צח)

טז. צריך לברך על התמר תחילה משום שהוא משבעת המינים וחשוב מרימון, לו משפט הבכורה. (חזון עמ' צג)

יז. יברך על התמר בורא פרי העץ ויכוין להוציא את כל פרי העץ. ולכתחילה יש לברך על פרי שלם, ולפיכך יקח תחלה תמרה ויברך עליה, ובתמר צהוב שהוא פרי חדש אצלו שלא היה על השלחן בשעת הקידוש, יוסיף לברך גם ברכת שהחיינו. ואחר שאכל, יקח עוד תמרה, ויאמר נוסח ה"הי רצון", ומיד יאכלנו. (חזון עמ' שם).

יח. מי שאינו יכול אפילו לטעום מעט מאחד מהסימנים או שאין לו תרד של גידול גוש קטף וכיוצא בזה, די לו שיראה את אותם הסימנים, ויאמר את הבקשה בלבד.

יט. יש נוהגים שלא לאכול מאכלים חמוצים, אלא רק דברים שמנים (בשר שמן) ומתוקים, לסימן טוב שתהיה כל השנה טובה ומתוקה. (ילק"י עמ' רסט-רעא)

כ. יש נוהגים להמנע גם ממאכלים חריפים. אמנם אם בא לתקן את האוכל, וכן מי שרגיל בזה או אם הוא לעונג, מותר. (ילק"י עמ' ער בהערה)

כא. יש נמנעים מלאכול דג בראש השנה, משום שמצינו במקרא (נחמיה יג, טז) שכתוב בו דאג, והוא לשון דאגה. ואדרבה יש נוהגים להקפיד להביא דגים בראש השנה על השלחן ואומרים עליו, יהי רצון שנפרה ונרבה כדגים. (חזון עמ' ק)

סדר יום ראש השנה

כב. מצות עשה מן התורה לשמוע קול השופר בראש השנה, שנאמר (במדבר כט א), יום תרועה יהיה לכם. (חזון עובדיה עמ' קיב)

כג. אף על פי שהנשים פטורות ממצות שופר, מכל מקום הנהוגות לבוא לבית הכנסת כדי לשמוע קול שופר, יפה עושות, ויש להן שכר מצוה. (חזון עמ' קל)

כד. אמנם אשה שיש לה ילדים קטנים מצוה גדולה יותר שתשמור על ילדיה, אלא אם כן יש לה בת גדולה ואחראית שתשמור על הילדים.

כה. נכון שיאמר התוקע לצבור השומעים קודם שיתקע בשופר שיכוונו לצאת ידי חובת הברכות ומצות שמיעת קול השופר, ושגם הוא מכוין להוציאם ידי חובת ברכות ומצות שמיעת קול שפה. (חזון עמ' קיז)

כו. אסור להפסיק בדיבור בין הברכה לתקיעת השופר, ואם סח צריך לחזור ולברך. וכן אסור להפסיק בדיבור בין סדר תשר"ת לתש"ת, ובין תש"ת לת"ת. ואיסור זה הוא בין לתוקע ובין לקהל השומעים. ולכן אין להתודות וידי בין סדר לסדר בפנה. (חזון עמ' קלה)

כז. מנהג טוב שלא לישן ביום ראש השנה, שכן נאמר בשם הירושלמי, מי שישן בראש השנה ישן מזלו. אמנם זה אינו נאמר על מנהגו של עולם, ולכן מותר להמשיך לישון אחרי עלות השחיה ואם ראשו כבד עליו, יישן מעט אחר חצות היום, (בערך 12:34). משום, שאז נמתקו הדינים והסתיים עיקר דינו של אדם. (חזון עמ' קפג)

כח. היושב בטל ואינו עוסק בתורה כישן דמי, ולכן יאזור עוז כל אדם לנצל את היום בתורה לקרוא חומש עם פירוש רש"י או תהילים. וכל אחד לפי מה שהוא אדם. וכן ירבה במעשים טובים לעזור בביתו ויתנהג ברכות עם ילדיו. (ע"פ חזון עמ' קפג)

פינת ההלכה הרב יגון חורי

הלכות ראש השנה

א. מדליקין נר לכבוד יום טוב בשני הלילות של ראש השנה, ויקדימו לברך ואחר כך להדליק, כמו בכל ערב שבת וערב יום טוב, שכל המצות מברך עליהן עובר לעשייתן. (ילקוט יוסף ימים נוראים עמ' רלג)

ב. הנכון הוא שלא לברך שהחיינו בעת ההדלקה, אלא יכוונו לצאת ידי חובת ברכת שהחיינו כששומעות ברכת שהחיינו בשעת הקידוש. ואם ברכו שהחיינו בהדלקה אין להם לענות אמן בשהחיינו בקידוש, בשביל שלא יהיה הפסק בין הברכה לטעימה. ואם ענו אמן אין להם לטעום מכוס הקידוש, ומכל מקום יצאו ידי חובת קידוש. (חזון עובדיה עמ' סב)

ג. מתפללים ערבית בכוונה ובהכנעה ובתחנונים, וכמו שאמרו בגמרא (ראש השנה טז:), כל שנה שרשה בתחלתה מתעשרת בסופה, ופירש רש"י, שרשה בתחלתה, שישאל עושים עצמם רשים בראש השנה לדבר תחנונים ותפלה, וכמו שכתוב תחנונים ידבר רש. (ילק"י עמ' קצ)

ד. כתב מרן החיד"א, שתפילות ראש השנה ויום הכפורים עומדים לאדם במשך כל השנה בכל עת שיצטרך. וכל תפלות השנה כלולים בתפלות אלו. וישים נפשו בכפו בכונת פירוש התיבות בפיוטים ובתפילות החדשים של ימים אלו, ובפרט בקרבנות ופסוקי דזמרה וקריאת שמע ותפלה, ובזה מעלים התפילות הפסולות של כל השנה. (ילק"י עמ' רא)

ה. מכל מקום, התפלות בראש השנה יהיו בשמחה ובטוב לבב, ובנעימה קדושה, ומתוך כוונה שלימה, כי בטוחים אנחנו בישועת הקדוש ברוך הוא שיכתבנו ויחתמנו לחיים טובים, ולא כאותם שמביאים עצמם לידי בכיה בתפלות ראש השנה, שהרי ראש השנה יום שמחה הוא. אמנם המתפללים בכוונה בראש השנה, ומתעוררים מעצמם לבכות לרוב דבקותם וכוונתם בתפלות הימים הנוראים, ועיניהם זולגות דמעות מרוב התרגשותם והתלהבותם, אין בזה שום מניעה כלל. (חזון עמ' פז-פט)

ו. יש אומרים שיש חיוב שמחה בראש השנה, כמו בשאר ימים טובים, אלא שיש לנהוג ברצינות, בבחינת וגילו ברעדה. ויש אומרים שאין חיוב שמחה בראש השנה. והעיקר כסברא ראשונה. (ילק"י עמ' רלה)

ז. ימיה לבוא לביתו בשמחה ובטוב ללבב, וירחיק מאיתו יגון ואנחה, ויכנס בפנים מאירות, ויברך את בני ביתו בברכת: "שנה טובה ומבורכת, כתיבה וחתימה טובה", ולא יתן פתחון פה לשום כעס מריבה וקטטה בלילה הזה.

ח. ומסופר על הרב יהודה פתייה זלה"ה בהיותו בבאגדד והחוס שם היה כבד מאוד, והיו מקדשים וסועדים על הגגות, והוא מרוב החוס פשט גלימתו הלבנה מעליו ונתקלה ידו במנורת השמן, וכבו הנרות והשמן נטף על מצנפתו ובגדיו הצחורים, ופרץ בצחוק להרגיע את אשתו, וקידש עם נרות כבויים. וכשפתחו בסעודה, עלתה הרבנית עם מגש המרק והבשר במעלות הגג, וכשלה ברגלה, וכל המרק והעוף והבשר נפלו והתפזרו בארץ, והתחילה לבכות, והוא קם ממקומו וסייע בעדה ואסף את הנשאר מהאוכל והביאו לשלחן, והרגיע אותה. וכשבא לאכול השירים, והנה חתול ניצב מולו ומושך בעוף ואוכלו. קרא הרב בקול: "שטן שטן, יודע אני שהיום הקדוש הזה באת לכאן להרגיזי ולנסותני שאעבור על רצון בוראי ואצטער לא ולא! יהיה מה שיהיה אשמח היום הזה". ופצח בשירה חמרה. ואמר, כי מעולם לא היתה לו שנה מוצלחת ומבורכת ברוחניות ובגשמיות כשנה הזאת. שופר ציון (עמ' קח בשם אביו תלמידו של הרב יהודה פתייה זלה"ה).

ט. יכוון מאד בברכת שהחיינו להודות לבורא שנתן לו חיים עד עתה, ושיזכה בשנה הבאה לברכה פעם נוספת.

י. בליל ראשון לא יניח לפניו בעת הקידוש פירות חדשים (תמר צהוב ורימון) ויתכוין שלא לפוטרים בברכת שהחיינו של הקידוש, ואם הם לפניו יעשה מעשה ייכסם בממפה, ובזה יוכל לברך עליהם שהחיינו. (ילקוט יוסף עמ' רט)

יא. בקידוש ליל שני של ראש השנה, טוב להניח לפניו פרי חדש, כדי לברך שהחיינו בקידוש. ואחר שסיים את הקידוש מיד יברך בורא פרי העץ ואכל חתיכה פחות מכזית מהפרי. ואם אין מצוי לו פרי חדש, אף על פי כן יברך שהחיינו, מפני שעיקר הברכה היא על היום. (חזון עובדיה עמ' קסג)

יב. מנהג יפה ונכון להטביל פרוסת לחם המוציא בסוכר או בדבש, והיינו לאחר שברך ובצע, יטבילנו קודם במלח שלש פעמים, ובנוסף יטבילנו בסוכר שלש

רגע חושבים

הרב ישראל לוגסי

חובת השמחה במצוות

אולם אם יתחלף לך מאוהב לאויב - אין תשובות.

על האדם לצאת משגרת ומשעמום החיים, כך שגם אם אינו בעצבות הרי שהשגרה שוחקת כל טעם טוב של שמחה, למשל, אדם שנשא אשה, והיה שמח בה למד, הרי תוך כמה חדשים נשחקה אצלו אותה שמחה, וחי הוא חיי שגרה ושעמום, ומדוע? מה קרה? "חידק ההרגל" הנו מחלה אנושה המכה באנושות קשות, ההרגל והשגרה שוחקים מאדם כל חלקה טובה של שמחה, משכיחים ומשמידים מהאדם כל טעם טוב שחש אי פעם בחייו בתקופות יפות שחווה.

אדם שקנה בית חדש, רכב חדש, חדשים ראשונים השמחה מפעמת בו, אולם לאחר זמן מה - "חידק" השגרה וההרגל "השמיד" לו את אותה שמחה.

אדם שהרויח ממון רב, בבשורה זו חש שמחה עצומה, תקופת מה, לאחר שהתרגל למצבו העשיר, הרי שוב חזרה לה שגרת ושעמום החיים לרוקן כל רגש שמחה מנפש האדם ולהכיל במקומה עצב ושעמום, כעס והתמרמרות. אין "מצות עשה" מפורשת בתורה להיות בשמחה, ואין "מצות לא תעשה" מפורשת בתורה שלא להיות בעצבות. אולם... למה שהשמחה יכולה להוביל את האדם ולהגיעו לפסגות - שום מצוה אחרת לא יכולה לגרם לו לכך, ולמה שהעצבות יכולה להפיל את האדם ולדחותו - שום עברה אחרת לא יכולה לגרם לו לכך.

למאמרים נוספים של הרב ישראל לוגסי
בקרו באתר 'ישיבת אור דוד'

רבים חושבים שבאם אינני בשמחה, ועושה אני מצוות שלא בשמחה, הרי שבסך הכל את "המנה העקרית" הבאתי לבוראי, שכן קיימתי תפלין, ציצית, שבת, תפלה, צדקה וכיוצא, ומה שלא עשיתי זאת בשמחה, אכן חסרתי את "המנה האחרונה" - קפה ועוגה, או גלידה המובאת לאחר המנה העקרית. אולם אין הדבר כן.

היהדות בכלל, או כל מצוה בפרט ללא שמחה, דומה למגיש מנה עקרית אמנם, אולם ללא תבלין, העקר חסר מהמנה העקרית.

והראיה לכך, שאנו נענשים באם לא נקיים המצוות בשמחה, ואלו אם כן השמחה אינה אלא כ"מנה אחרונה", מדוע נענש על כך אחר שאת המנה העקרית הבאנו.

וענשנו על העדר השמחה מפרש בתורה, וכמו שפרשו הרמב"ם וזה לשונו: (הלכות לולב פ"ח, הט"ו):

השמחה שישמח האדם בעשית המצוה, ובאהבת הא-ל שצוה בהן, עבודה גדולה היא, וכל המונע עצמו משמחה זו, ראוי להפרע ממנו, שנאמר: תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב לבב... ועבדת את איביך... ואין הגדלה והכבוד אלא לשמח לפני ה'.

הרי שאדרבא, השמחה שבמצוה, היא הקובעת את ערכה, ואת ערך האדם המבצעה.

במסגרת ורקע אפור: למסקנה!

כשתדע שעסקך עם אוהב - אין קושיות!

רוצים שנה טובה ומבורכת?

בכל ערב יום כיפור עורך הרה"ג דניאל זר שליט"א
פדיון נפש לשנה טובה ומבורכת!
בכח הפדיון לבטל גזרות רעות ולהשפיע על האדם
ישועות גדולות!

03-5701212

Rabenu.co.il

לפרטים נוספים:

